

οι αναμνήσεις ενός «στρατηγού»

"CRASH"

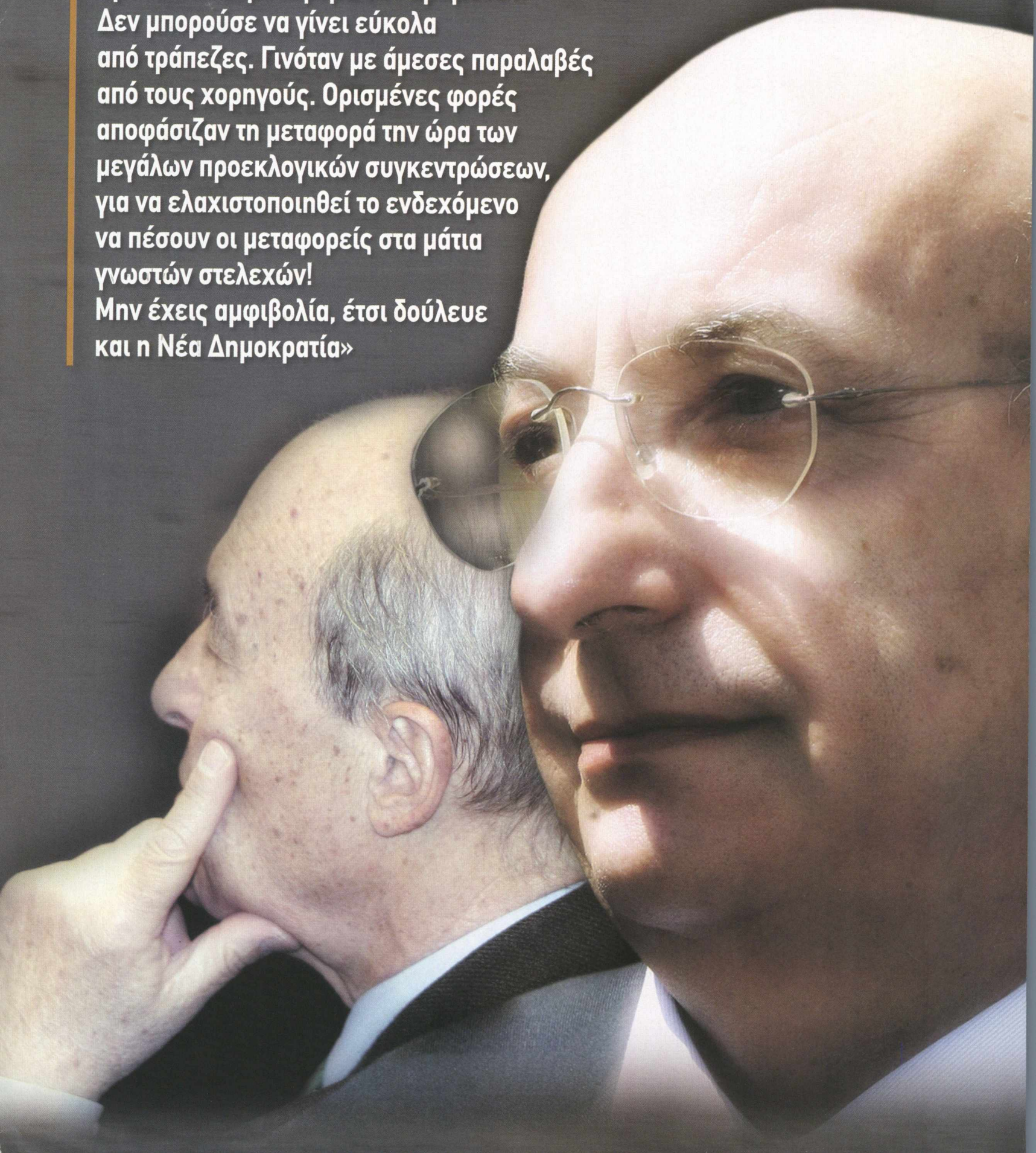
Τεύχος 3 - Μάρτιος 2011

Γ. Τράγκας:
Ένας «πρωϊνός
καφές»
και καυτή
κουβέντα με τον
Θεόδωρο
Τσουκάτο

«Δεν έχεις δίκιο σε όσα λες για τον Σημίτη. Ήταν φοβικός. Στρουθοκάμηλος. Επηρεαζόταν από τα τηλεφωνήματα των “βαρόνων”, των καναλαρχών, από τα δημοσιεύματα»

«Τα χρήματα που έδιναν οι “του εξωτερικού” ήταν ελάχιστα σε σχέση με εκείνα που έδιναν οι επιχειρηματίες “του εσωτερικού”»

«Εγώ παρέλαβα μια καθιερωμένη πρακτική.
Δεν την καθιέρωσα». «Υπήρχε ιδιαίτερη
προσοχή στη μεταφορά των χρημάτων.
Δεν μπορούσε να γίνει εύκολα
από τράπεζες. Γινόταν με άμεσες παραλαβές
από τους χορηγούς. Ορισμένες φορές
αποφάσιζαν τη μεταφορά την ώρα των
μεγάλων προεκλογικών συγκεντρώσεων,
για να ελαχιστοποιηθεί το ενδεχόμενο
να πέσουν οι μεταφορείς στα μάτια
γνωστών στελεχών!
Μην έχεις αμφιβολία, έτσι δούλεψε
και η Νέα Δημοκρατία»

Με τον Κώστα Σημίτη την εποχή που ήταν η σκιά του

Τετάρτη 2 Φεβρουαρίου, ώρα 11:20. Αφόρητη κίνηση στο κέντρο της Αθήνας. Καμιά 20αριά μοτοσικλετιστές με ελληνικές σημαίες κατφορίζουν την Πανεπιστημίου. Αναρωτιέμαι ποια οργάνωση είναι, αλλά είμαι βιαστικός και τακτοποιώ ερωτήματα στο μυαλό μου.

Ένας «πρωινός καφές» με τον άνθρωπο που τίναξε το πολιτικό σκηνικό στον αέρα και επιβεβαίωσε όσα υποπεύονταν επί δεκαετίες οι Έλληνες, απαιτούσε καθαρό μυαλό και διέγερση της μνήμης. Ο 60άρης θυρωρός είναι αραχτός, σκυμμένος, κάτι διαβάζει με προσοχή,

αλλά μόλις με βλέπει δεν χρειάζεται να ρωτήσει: «Στον έβδομο θα πάτε». Σκάει χαμόγελο πονηρό σαν να λέει «Ξέρω ποιον θέλεις και γιατί ήρθες».

Μόλις ανοίγει η πόρτα του ασανσέρ, ένας άλλος ένοικος των γραφείων του ορόφου πέφτει πάνω μου, κουνάει το κεφάλι και με το χέρι μου δείχνει: «Δεξιά στην τελευταία πόρτα». Μια μικρή κομπή πινακίδα γράφει «profit accounts- Οικονομικοί Σύμβουλοι Επιχειρήσεων». Αριστερά μια άλλη: «Θεόδωρος Τσουκάτος». Τρία ή τέσσερα απ' όσο πρόσεξα (γιατί μπήκα γρήγορα στο γραφείο του) δωμάτια στεγάζουν την επιχείρηση, τη σημερινή δραστηριότητα του «Στρατηγού» που «ξεφυλλίζει» τις

αναμνήσεις του, σετάρει με λεπτομέρειες όσα έζησε στο παρελθόν, αλλά ταυτόχρονα είναι αναγκασμένος να κάνει «μεροκάματο» και να δώσει «μάχες» για να μείνει όρθιος, αφού ένα ωραίο πρωί, **τον Ιούνιο του 2008**, πήγε στη Δικαιοσύνη και αμόλησε βόμβα πολλών μεγετόνων! Για πρώτη φορά στην πολιτική ιστορία του τόπου βρέθηκε πολιτικός, «δεξί χέρι» επί σειρά ετών πρωθυπουργού και μέλος της επιτροπής συγκέντρωσης χρημάτων για τις προεκλογικές εκστρατείες (κ.ά.) μεγάλου κόμματος εξουσίας, να ομολογεί και να πιστοποιεί μεταφορά «μαύρου» χρήματος στα ταμεία του από πολυεθνική εταιρεία. Και μάλιστα τη διαβόητη Siemens που με τις μίζες της και τα

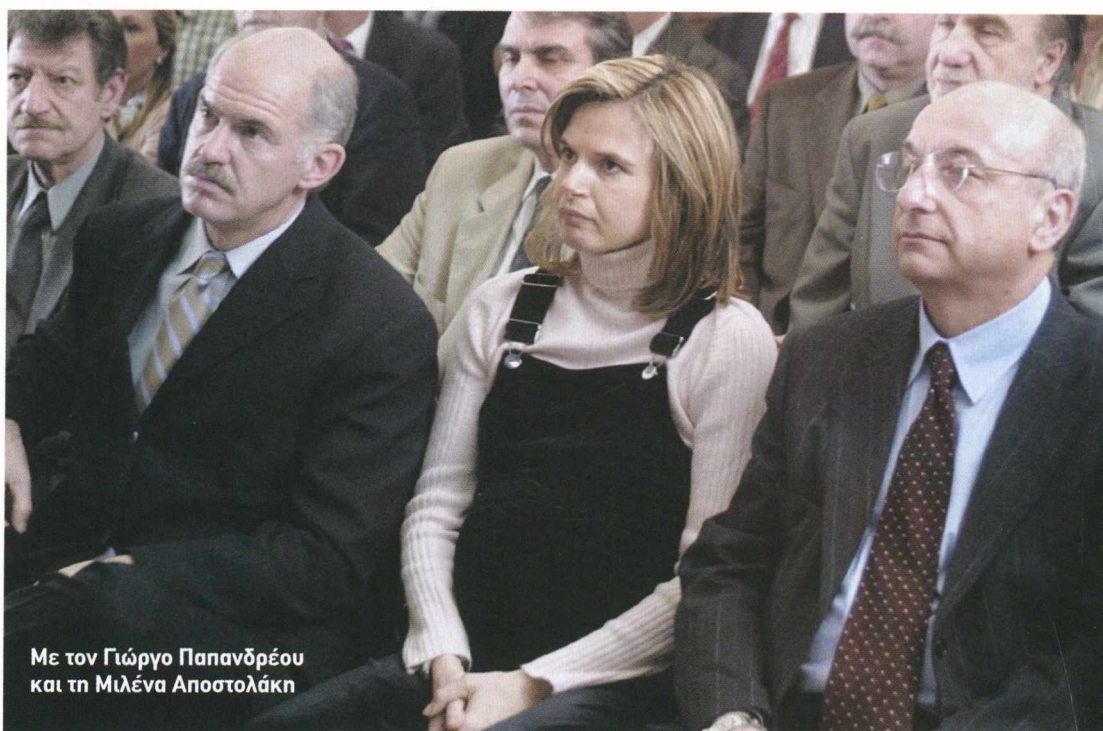
«Δεν μπορούσα να αντέξω ότι θα την πληρώσουν έξι άνθρωποι, που δεν έφταιγαν απολύτως σε τίποτα! Άλλωστε εγώ, μην έχεις αμφιβολίες, κληρονόμηση μια καθιερωμένη πρακτική, δεν την καθιέρωσα»

σκάνδαλά της ταλαιπωρεί εδώ και πολλά χρόνια τον δημόσιο βίο.

Ο γιος του μπακάλη

Είχα να συναντήσω καιρό τον «Κινέζο» – έτσι τον έλεγαν στο ΕΚΚΕ τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης. Έναν δυναμικό, ασεκίνητο και πολύ έξυπνο νέο που συνήθως τον έβρισκες να διαδηλώνει στους κεντρικούς δρόμους της πρωτεύουσας και έξω από την αμερικανική πρεσβεία. Ένα παιδί φτωχής οικογένειας, «ο γιος του μπακάλη από το Λεωνίδιο», που σπούδασε και ακολούθησε τους δρόμους της πολιτικής, μέχρι που συνάντησε τον «μεγαλοαστό της οδού Αναγνωστοπούλου» και τον βοήθησε με όλες του τις δυνάμεις να γίνει πρόεδρος του κόμματος και πρωθυπουργός.

Γνωριστήκαμε, κάποια στιγμή, την εποχή της παντοδυναμίας του, τότε που τον έκαναν παρέα όλοι οι καναλάρχες και οι βαρόνοι των εκδοτικών συγκροτημάτων. Τότε που έβλεπε «έγκυρους», «έγκριτους» και «σαλονάτους» μεγαλοδημοσιογράφους (που υπερηφανεύον-

Με τον Γιώργο Παπανδρέου και τη Μιλένα Αποστολάκη

«Είναι πολλές οι στιγμές που έζησα με τον Σημίτη. Αυτό που θυμάμαι όμως περισσότερο, είναι η έκφρασή του τη στιγμή που μου είπε να φύγω. “Με διώχνεις;” του είπα. Και τον κοίταξα με νόημα. Οι φωνές μας ακούγονταν σίγουρα έξω από το Μαξίμου. Ειπώθηκαν πολλά. Αυτό μου έμεινε για όλη μου τη ζωή, απ’ όλη την πολιτική καριέρα μου. Το πρόσωπό του. Η έκφρασή του. Ήθελα να μάθω το γιατί. Ποιοι τον πίεσαν για μένα; Γιατί αποφάσισε κάτι τέτοιο; Εγώ τον προειδοποιούσα συνεχώς. Έβλεπα ότι το ευρώ θα φέρει αναστάτωση. Ότι θα πλήξει τα εισοδήματα. Γι’ αυτό μίλησα για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Δεν ξέρω τι φοβήθηκε. Ήταν η σκηνή που μου έμεινε».

ταν, ως πολύχρωμοι φασιανοί, ότι παίρνουν μέρος στον «πρωινό καφέ») να μπαينوβαίνουν στο γραφείο του θέμελη, για να πάρουν «γραμμή» και να επιζητούν την επαφή μαζί του και την εύνοιά του. Μάλιστα, τον Δεκέμβριο του 1996, ο «στρατηγός» είχε δώσει συνέντευξη στο CRASH, για την οποία τον επέπληξε με σφοδρότητα ο Σημίτης: «Πώς είναι δυνατόν να μιλάς, να δίνεις συνέντευξη στο περιοδικό του Τράγκα, που ασκεί τέτοια κριτική στην κυβέρνηση;».

Ο Τσουκάτος, βέβαια, είχε διαφορετική αντίληψη για το πώς «ζυμώνουν» σχέσεις με «πολιτικούς αντιπάλους» ή «δημοσιογράφους που παίζουν μπάλα». Έτσι, διατηρήσαμε μια κοινωνική γνωριμία για πολλά χρόνια, όταν ήταν στα πάνω του κι όταν προσγειώθηκε στην οδυνηρή πραγματικότητα της «αφιλίας» και της αγνωμοσύνης του τζετ σερ της πολιτικής σκηνής και των πρώην συντρόφων του. Όταν τον πήρα τηλέφωνο τον περασμένο μήνα για να βρεθούμε μου είπε: «Τι θέλεις από μένα, εσύ παίρνεις εκμυστηρεύσεις από πολιτικούς με-γάλο διαμετρήματος». Γελάσαμε και δώσαμε

Με τον Κώστα Σκανδαλίδη

Με τον Ευάγγελο Βενιζέλο

«Κανείς από το ΠΑΣΟΚ δεν με έχει πάρει για συμπαράσταση, ούτε από το εκσυγχρονιστικό ούτε από το πατριωτικό. Δυο - τρεις μόνο, ανάμεσά τους μια φίλη δικηγόρος, μου είπαν: «Τι ήθελες, ρε αδελφέ, και βγήκες μπροστά; Γιατί πήγες μόνος σου και τα είπες; Δεν θα υπήρχε τίποτα σήμερα αν δεν μίλαγες...»

Με τον Θόδωρο Πάγκαλο

ραντεβού στο γραφείο του για πρωινό καφέ.

Απασφαλισμένη χειροβομβίδα

Έχω αργήσει λόγω κίνησης 20 λεπτά στο ραντεβού. Η γραμματέας του με ρωτάει πώς πίνω τον καφέ και καθώς, μετά από καιρό, βλέπω τον Θόδωρο Τσουκάτο, σκέπτομαι ότι είναι πολύ δύσκολο (κάτι σαν να παίζεις με μια απασφαλισμένη χειροβομβίδα) να στριμώξεις έναν άνθρωπο που ήταν -στην κυριολεξία- σκιά ενός πρωθυπουργού.

Ας μην ξεχνάμε ότι δούλεψε γι' αυτόν νύχτα-μέρα και κάποιοι, όταν τον έβλεπαν στα συνέδρια και στις κομματικές συγκεντρώσεις, του φώναζαν προβοκατόρικα «είσαι, είσαι ο πρωθυπουργός». Πώς να πιέσεις, να αμφισβητήσεις ή να διαψεύσεις έναν «τύπο» (μεγαλωμένο στο πεζοδρόμιο της πολιτικής και μπασμένο από νεαρή ηλικία στην ίντριγκα), που «έστησε» όλη την άνοδο του Σημίτη στην εξουσία και γνωρίζει πολλά μυστικά του ΠΑΣΟΚ εκείνης της περιόδου. Όλοι οι πρώην σύντροφοι (και πρώτος ο κάτοικος της οδού Αναγνωστοπούλου) ξέρουν πόσο δούλεψε για να κερδίσει το Κίνημα εκείνες τις κρίσιμες και πολύ «περίεργες» στην έκβασή τους εκλογές του 2000. Μια

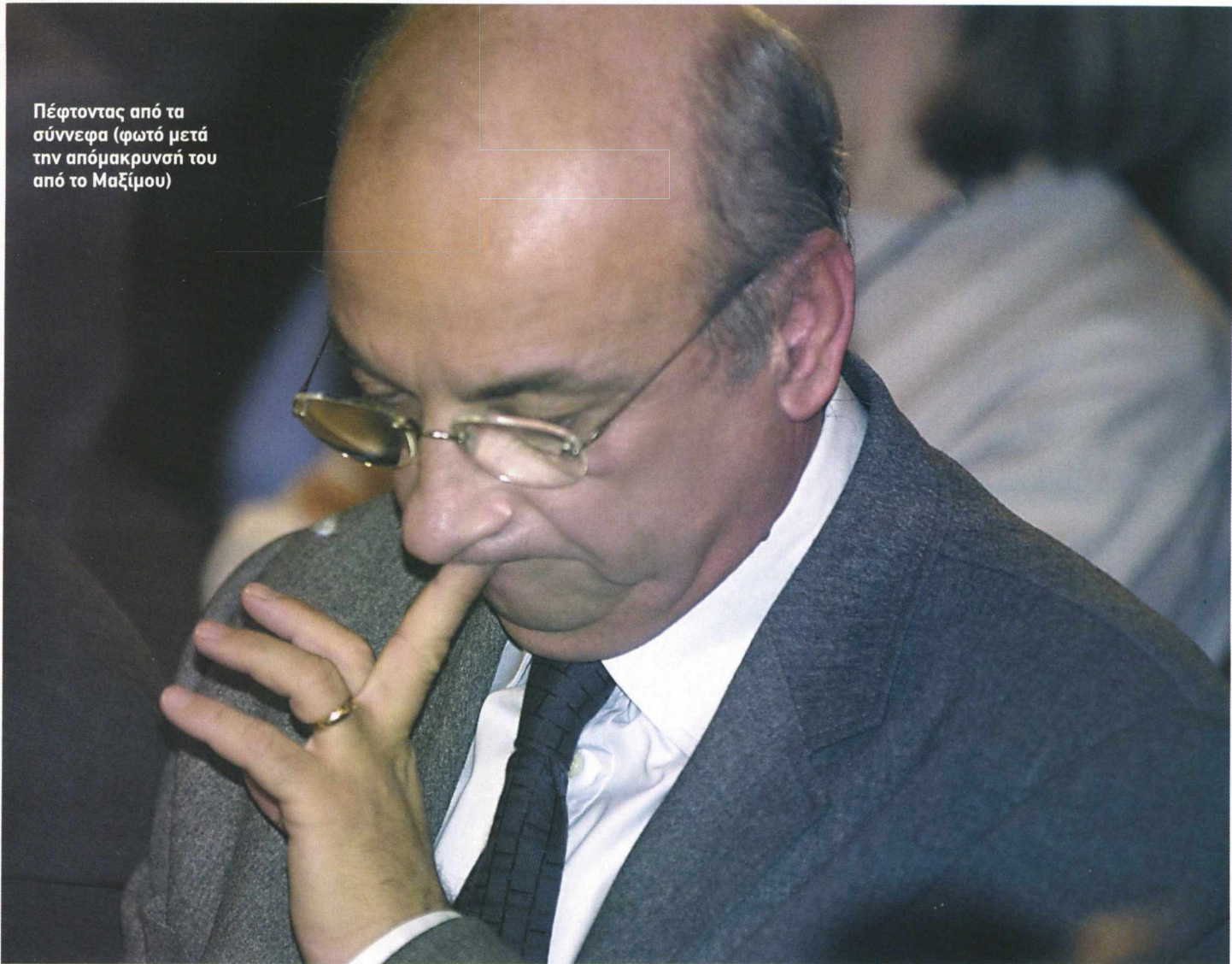
«επιχείρηση» που κατέληξε σε νίκη με διαφορά περίπου 50 χιλιάδων ψήφων -μια διαδικασία που χαρακτηρίστηκε από πολλούς ως νοθεία, λόγω των «ελληνοποιήσεων» και άλλων εκλογικών ανατροπών που συνέβησαν εκείνη τη δραματική νύχτα του Απρίλη...

Το alter ego του Σημίτη

Καθόμαστε σε ένα στρογγυλό τραπέζι που είναι αριστερά στο γραφείο του. Μην πάει το μυαλό κανενός σε πολυτελή γραφεία. Μικροί οι χώροι. Θα έλεγα ελαφρύς οικονομικός εξοπλισμός. Ένας νεαρός στο διπλανό γραφείο δουλεύει σε κομπιούτερ. Μια εταιρεία που παρέχει συμβουλές σε επιχειρήσεις. Ζόρικα τα πράγματα αυτή την εποχή ακόμη και για «στρατηγούς». Ακόμη και για κάποιον που όλοι ήθελαν να γνωρίσουν ή να κάνουν παρέα την εποχή του εκσυγχρονισμού. Τότε που ήταν το alter ego του Σημίτη. Ενός πρωθυπουργού που όλοι έλεγαν ότι τον έβλεπε «σαν πατέρα του», σαν τον «δικό του» άνθρωπο. Όλα αυτά βέβαια, έως την ημέρα που ο Τσουκάτος κατάλαβε πλήρως ότι άλλο «λαός» κι άλλο «Κολωνάκι».

Κάποιοι σήμερα εξακολουθούν να του δί-

Πέφτοντας από τα
σύννεφα (φωτό μετά
την απόμακρυνσή του
από το Μαξίμου)

νουν δουλειά. Μερικοί άλλοι φοβήθηκαν μετά τις αποκαλύψεις του! «Ένας με φώναξε», λέει ο Τσουκάτος, «και μου είπε ότι κόβεται η συνεργασία. Πρέπει να δείξεις κατανόηση! Υπάρχουν όμως άλλοι που με στηρίζουν».

Εδώ που τα λέμε, δεν είναι και μικρό πράγμα (ούτε έχει ξαναγίνει ποτέ) να μάθεις πως ξαφνικά ένα τέτοιου μεγέθους πολιτικό στέλεχος έβαλε φωτιά καταθέτοντας: «Πήρα από τη Siemens, μετά από συνεννόηση με τον Χριστοφοράκο, ένα εκατομμύριο μάρκα και τα πήγα στο ταμείο του ΠΑΣΟΚ»!

«Τρελάθηκε; Γιατί έβαλε το κεφάλι του στον ντορβά;», αναρωτήθηκαν πολλοί. Μπορούσε να κάνει την «πάπια». Ο Τσουκάτος ήταν μέλος της Επιτροπής Συγκέντρωσης Χρημάτων για τις προεκλογικές εκστρατείες του κόμματος. Ξέρει τους «χορηγούς». Ξέρει τις διευθύνσεις. Έχει στο ημερολόγιό του ημερομηνίες, πρόσωπα, ταχυδρόμους, παραλήπτες, «σπόνσορες». Μια πρακτική και μια διαδικασία, που την παρέλαβε «καθιερωμένη» κι αυτό το ξεκαθάρισε ενώπιον της Εξεταστικής επιτροπής, χωρίς να θίξει περισσότερο τον πολιτικό χώρο του. Απλά, είπε

ότι κάποιοι θέλουν να κρυφτούν, βάζοντας το κεφάλι τους στην άμμο. Έμεινε μέχρι στιγμής εκεί. Αλλά αυτό δεν μειώνει ότι είναι μοναδικός «γνώστης» του τι συνέβαινε την περίοδο που ήταν η σκιά του Σημίτη.

Γιατί επιβεβαίωσε όμως, με τον πιο τρανταχτό τρόπο, όσα υποπτεύονταν εδώ και πολλά χρόνια εκατομμύρια Έλληνες: Δηλαδή, το ατέλειωτο «μαύρο» χρήμα που ρέει στα ταμεία των κομμάτων και το ξέπλυμα που γίνεται διαχρονικά στην πολιτική σκηνή, η οποία εμφανίζεται σήμερα ως μετανοούσα και με... ισλαμικό φανατισμό «επιχειρεί» την «κάθαρση» όλων των «διεφθαρμένων».

«Δεν μπορούσα να αντέξω», μου λέει ο Τσουκάτος, «ότι θα την πληρώσουν έξι άνθρωποι, που δεν έφταιγαν απολύτως σε τίποτα! Άλλωστε εγώ, μην έχεις αμφιβολίες, κληρονόμησα μια καθιερωμένη πρακτική, δεν την καθιέρωσα. Υποτίθεται ότι κάθονται και ερευνούν. Αν ψάξουν μέχρι το 1998 στις φορολογικές δηλώσεις της Siemens, θα βρουν με λεπτομέρειες το 2% που πήγαινε στα μεγάλα κόμματα, ως έξοδα δημοσίων σχέσεων. Γι' αυτό επιμένει και σήμερα ο

Πάγκαλος ότι ήταν "κονδύλια δημοσίων σχέσεων". Το 1999 άλλαξε ο νόμος και απαγορεύτηκε. Έτσι άρχισε η διαφορετική κίνηση των χρημάτων. Αλλά ας μην κοροϊδεύμαστε! Αυτά του εξωτερικού ήταν ελάχιστα σε σχέση με εκείνα που έδιναν οι γνωστοί επιχειρηματίες του εσωτερικού. Οι μόνιμοι σπόνσορες...».

Αν και είναι ιδιαίτερα πικραμένος με τη συμπεριφορά και την απύθμενη υποκρισία πολλών πρώην συντρόφων του, **δεν αποδίδει άμεσα, με όποιον κουβεντιάζει, γνώση του όλου θέματος στον Σημίτη.** Δεν τον μπλέκει καθόλου στην υπόθεση της μεταφοράς τού ενός εκατομμυρίου μάρκων, αν και καταλαβαίνω ότι αισθάνεται πικρία για την έλλειψη πολιτικού θάρρους και κυρίως για το **πώς τον απομάκρυνε, τη στιγμή που έκρινε ότι δεν είναι «χρήσιμος» όσο πρώτα.**

Είναι διακριτικός και «φιλτράρει» τα λόγια του, χωρίς όμως να μπορεί να κρύψει τη στυφή γεύση και την απογοήτευση που του έφερε η αγνωμοσύνη. Δεν συμφωνεί μαζί μου για την οξύτατη κριτική που ασκώ εδώ και πολλά χρόνια στον πρώην πρωθυπουργό. Αν και του εξη-

Με τον Λαλιώτη και τον Άκν

γώ ότι αυτή οφείλεται στη θέα των αποτελεσμάτων που έφερε και στα δεινά που συσσωρεύσε στη χώρα. «Ο Σημίτης», λέει, «ήταν ένα φοβικό άτομο. Έμοιαζε με στρουθοκάμηλο. Κρυβόταν στην άμμο. Εγώ τον ειδοποιούσα ακόμη και μέσα στη νύχτα. Προσπαθούσα να τον ενεργοποιήσω. Επηρεάζοταν πολύ από βαρόνους και καναλάρχες. Από ένα τηλεφώνημα. Κοιτούσε κάθε μέρα τι έγραφε η μία εφημερίδα ή η άλλη. Τι ήθελε και τι απαιτούσε το τάδε εκδοτικό συγκρότημα. Μην ακούς για πρωινούς καφέδες και άλλα παραμύθια που λέγονται. Κάποιοι γνωστοί δημοσιογράφοι έβλεπαν τον θέμελη και έπαιρναν γραμμή. Πολύ νωρίς το πρωί μιλούσα πάντα με τον πρώην πρωθυπουργό. Τα υπόλοιπα για καφέδες, εσπρέσο και καπουτσίνο ήταν παραμύθια προς τα έξω».

Η οικογένειά μου τραβάει το ζόρι

Φέρνει τασάκι για μένα. Αυτός δεν κάπνισε ποτέ στη ζωή του. «Η Πόπη ξέρεις, (η γυναίκα του) είχε κόψει το τσιγάρο, αλλά μετά τα γεγονότα το ξανάρχισε. Περίπου σαράντα τσιγάρα κάνει την ημέρα. Εγώ είμαι σχετικά ψύχραιμος, αλλά η οικογένειά μου τραβάει όλο το ζό-

«Οι υπογραφές των υπουργών, στο όλο σύστημα ήταν μια άλλη ιστορία... Εντελώς διαφορετική από τα χρήματα που διακινούνταν προς τα ταμεία των κομμάτων. Τα περισσότερα λεφτά στα κόμματα ήταν από ημεδαπούς επιχειρηματίες»

ρι. Πήρα δάνειο για να πληρώσω την εγγύηση 100.000. ευρώ για να κυκλοφορώ ελεύθερος και χρωστάω αυτό το γραφείο που στεγάζεται η εταιρεία μου».

Σκέφτομαι ότι ο εισαγγελέας, αν και η κατηγορία υποστηρίζει ότι παρέλαβε τα χρήματα από τον Χριστοφοράκο (και τα διέμεινε σε έξι υπαλλήλους του ΟΤΕ), αποδέχεται και υπογραμμίζει ότι κατέληξαν στα ταμεία του ΠΑΣΟΚ «είτε θυμούνται είτε δεν θυμούνται οι υπάλληλοι του λογιστηρίου της Χαριλάου Τρικούπη».

Πώς να απορρίψεις τα στοιχεία και τους ισχυρισμούς που παραθέτει ο «στρατηγός», χωρίς να προχωρήσει σε περαιτέρω αποκαλύψεις; Έλα που ήταν στην Επιτροπή Συγκέντρωσης Χρημάτων στις προεκλογικές εκστρατείες. Ξέρει όλα τα ονόματα των μεγάλων χορηγών. Όλες τις «διευθύνσεις» που μοίραζαν μεταξύ τους τα μέλη της Επιτροπής. Ποιους αναλάμβανε ο καθένας. Πόσα έδινε ο «σπόνσορας» και στις περισσότερες περιπτώσεις πόσα έδινε και στο άλλο κόμμα. Πώς λειτουργούσε όλο το σύστημα.

«Ξέραμε», λέει, «ότι ένας τραπεζίτης κάθε φορά δίνει ένα δισεκατομμύριο δραχμές στο ΠΑΣΟΚ κι ένα στη Ν.Δ.».

Ο Χριστοφοράκος δεν κατέβηκε από τον ουρανό! Ούτε τον ανακάλυψε ξαφνικά δίπλα στο Σημίτη. Η Siemens ήταν στα πράγματα και πριν γίνει «στρατηγός» στο Μαξίμου. Είναι και τώρα ουσιαστικά αλώβητη και στο απυρόβλητο.

Σήμερα που αυτός τακτοποιεί τις αναμνήσεις του με λεπτομέρειες νιώθει ασφαλώς στραπατσαρισμένος και ξεχασμένος από φίλους και παλιούς συναγωνιστές. Όλοι, όμως, ξέρουμε ότι αυτό το συναίσθημα χαλβώνει τους αμυντικούς μηχανισμούς κάθε ανθρώπου και δημιουργεί εκρηκτικές τάσεις.

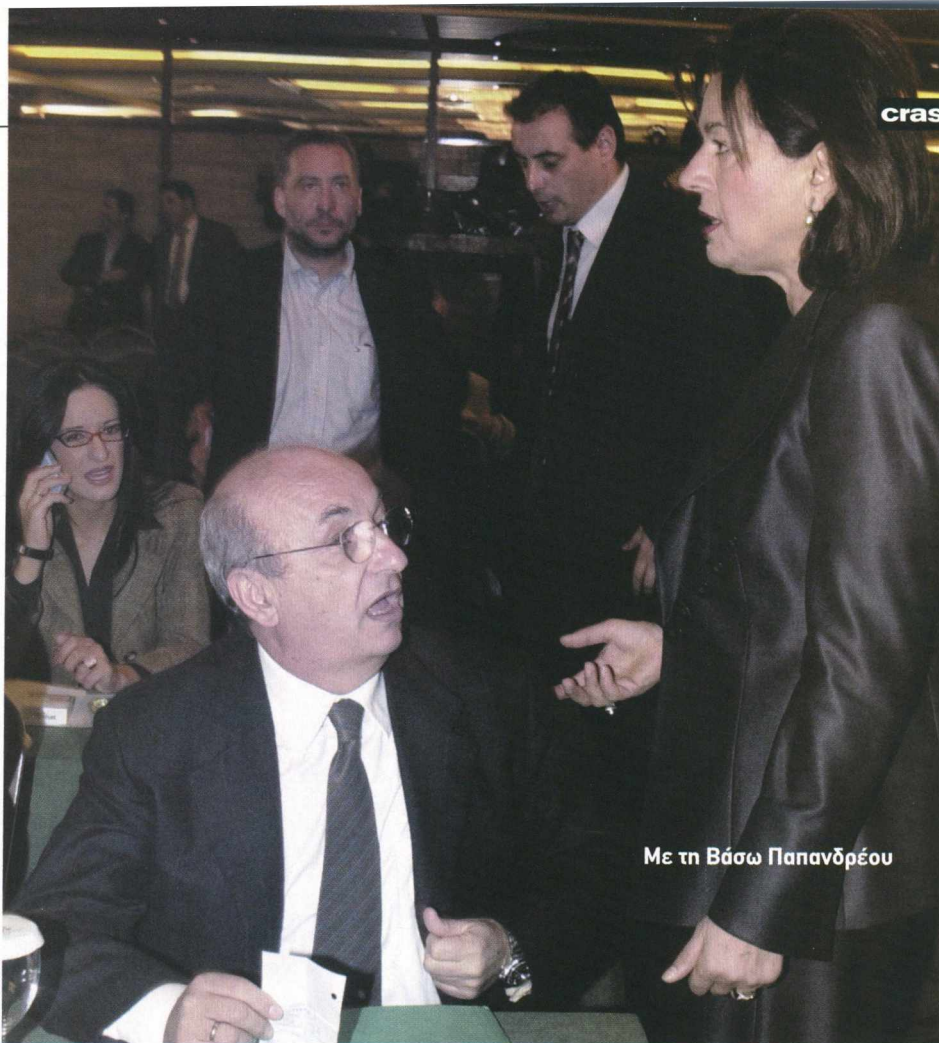
«Πρέπει να ξέρεις - μου λέει - ότι εγώ τρεις φορές τον συνάντησα και τις τρεις του έδωσα ραντεβού στη Χαριλάου Τρικούπη. Ουδέποτε είχα ραντεβού μαζί του έξω ή στο γραφείο του και αντιλαμβάνεσαι γιατί έκλεινα πάντα τα ραντεβού στη Χαριλάου Τρικούπη».

Τον ρωτάω αν χτυπάει το τηλέφωνο κι αν ακούγεται η φωνή κάποιου παλαιού συντρόφου στο Κίνημα. **«Κανείς από το ΠΑΣΟΚ δεν με έχει πάρει για συμπαράσταση ούτε από το εκσυγχρονιστικό ούτε από το πατριωτικό. Δυο-τρεις μόνο, ανάμεσά τους μια φίλη δικηγόρος, μου είπαν: "Τι ήθελες, ρε αδελφέ, και βγήκες μπροστά; Γιατί πήγες μόνος σου και τα είπες; Δεν θα υπήρχε τίποτα σήμερα αν δεν μιλάγες..."».**

«Ψεύδονται συνειδητά»

Πίνω μια γουλιά καφέ, ανάβω τσιγάρο και επιμένω στο θέμα των «χορηγιών» προς τα δύο μεγάλα κόμματα. Μου έχει κάνει εντύπωση η κατάθεσή του στην Εξεταστική επιτροπή της Βουλής για τη Siemens. Εκεί ήταν κατηγορηματικός: «Ψεύδονται συνειδητά εκείνοι που βεβαιώνουν πως το δικό τους κόμμα και μιλάω για τα μεγάλα - δεν έχει χρηματοδοτηθεί από ιδιώτες και μάλιστα σε προεκλογικές περιόδους, με αντίστοιχα ψηλές χορηγίες που ξεπερνούν κατά πολύ το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο οικονομικών ενισχύσεων του σχετικού νόμου». Μάλιστα, ο Τσουκάτος έκανε ονομαστική αναφορά στον Γιώργο Παπακωνσταντίνου, όταν εκτελούσε χρέη εκπροσώπου Τύπου του ΠΑΣΟΚ, υποστηρίζοντας πως είπε ψέματα ότι «δεν μπήκαν γερμανικά μάρκα από τη Siemens στα κομματικά ταμεία». Ακόμη, δήλωσε ότι ήταν «συναρμόδιος» για την οικονομική καμπάνια εν όψει των ευρωεκλογών του '99 και άφησε αιχμές για τους υπουργούς που χειρίστηκαν τις προγραμματικές συμβάσεις.

«Οι υπογραφές των υπουργών», λέει, «στο όλο σύστημα ήταν μια άλλη ιστορία... Εντελώς διαφορετική από τα χρήματα που διακινούνταν προς τα ταμεία των κομμάτων. Τα περισσότερα λεφτά στα κόμματα ήταν από ημεδαπούς επιχειρηματίες. Για παράδειγμα, παραμονές εκλογών και τα δύο κόμματα ήξεραν ότι θα πάρουν συγκεκριμένα λεφτά από μεγαλοτραπεζίτες ή επιχειρηματίες. Στη

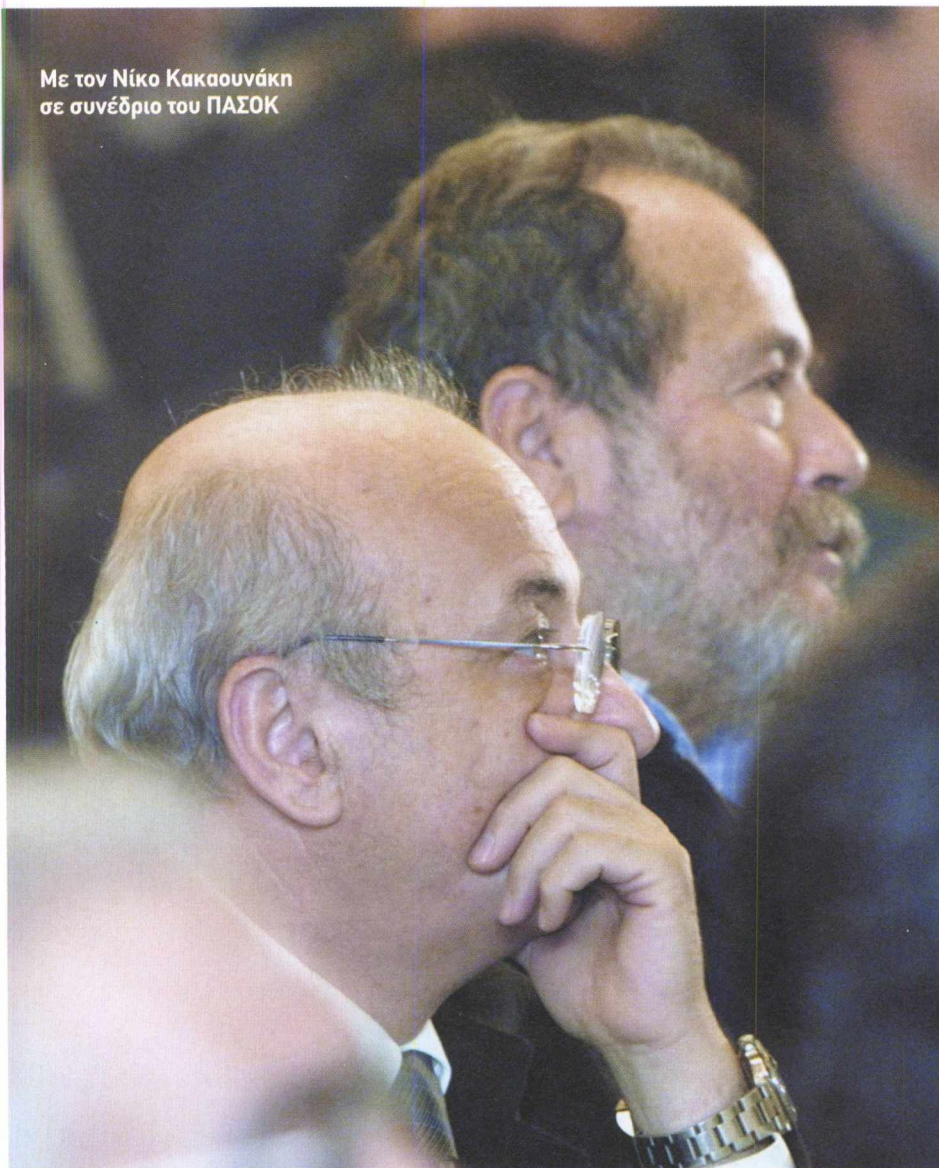
Με τη Βάσω Παπανδρέου

«Ξέραμε ότι ένας τραπεζίτης κάθε φορά στις εκλογές δίνει ένα δισ. δραχμές στο ΠΑΣΟΚ κι ένα στη Ν.Δ.»

Με τον Ευάγγελο Βενιζέλο

Με τον Νίκο Κακαουνάκη
σε συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

Βουλή κάθε χρόνο πάνε τα οικονομικά, τα έσοδα των κομμάτων και σφραγίζονται. Όταν, όμως, ο εκλογικός νόμος επιτρέπει 3 δισ. δραχμές κι εσύ θέλεις 5 για να κάνεις εκλογές;

Στο ΠΑΣΟΚ υπήρχε μια Επιτροπή (μην έχεις καμία αμφιβολία το ίδιο γινόταν στη Ν.Δ.) που μοίραζε διευθύνσεις και αναμενόμενες εισπράξεις. Ο Σημίτης είχε τοποτηρήσει τον κολλητό φίλο του, τον Σουμάκη. Στην Επιτροπή ήμουν εγώ, ο διαχρονικός ταμίας του κόμματος, ο Πέτρος Λάμπρου, ο Αυγερινός, ο Σκανδαλίδης.

Φυσικά, ο Σημίτης δεν έπαιρνε μέρος. Ήξερε ότι με αυτά ασχολείται η Επιτροπή. Υπήρχε μια ιδιαίτερη προσοχή στη μεταφορά των χρημάτων. Δεν μπορούσε να γίνει εύκολα από τράπεζες. Γινόταν με άμεσες παραλαβές από τους χορηγούς. Ορισμένες φορές αποφασίζαμε τη μεταφορά την ώρα των μεγάλων προεκλογικών συγκεντρώσεων, για να ελαχιστοποιηθεί το ενδεχόμενο να πέσουν οι μεταφορείς στα μάτια γνωστών στελεχών! Μην έχεις αμφιβολία έτσι δούλεψε και η άλλη πλευρά. Ο νόμος ήταν συγκεκριμένος, ωστόσο τα ποσά που απαιτούντο έπρεπε να καλυφθούν...».

Μου ανεβαίνει το ζάχαρο και επειδή είμαι πολύ νοσηρός τύπος, σκέφτομαι το πλήθος να πάλλεται και να δονείται, κρατώντας πράσινες και γαλάζιες σημαίες στο κέντρο του Συντάγματος, ενώ λίγο μακρύτερα, πέριξ του Κέντρου, σκιές μέσα στη νύχτα μετέφεραν όχι μία, όχι δύο αλλά πολλές βαλίτσες από μεγαλοεπιχειρηματίες προκειμένου να καλυφτούν τα έξοδα των δύο «μεγάλων» που αγωνίζονται για το καλό του λαού και τον εξαγνισμό του.

«Όπως πρέπει να ξέρεις, ο Σημίτης δεν ήθελε τους Ολυμπιακούς Αγώνες ή, για την ακρίβεια, δεν περίμενε ότι θα τους πάρουμε»

Με τον Παναγιώτη
Φασούλα σε αγώνα
του Ολυμπιακού

Σκέφτομαι ακόμη, προσπαθώντας να μην γυρίσει η καρέκλα προς τα πίσω, ότι αν ο «στρατηγός» αποφασίσει να κάνει περαιτέρω αποκαλύψεις θα περάσει... στην ευρωπαϊκή πολιτική ιστορία, γιατί τόσο στην κατάρθεσή του στην Εξεταστική, όσο και σε όσα λέει σε κατ' ιδίαν συζητήσεις του, αποδεικνύουν ότι όλα αυτά που ακούμε περί Εξεταστικών κι όλη αυτή η επιχείρηση κάθαρσης είναι ένα ακόμη θέατρο του παραλόγου, το κορυφαίο σε υποκριτική τέχνη στη μεταπολίτευση.

Παραμένει ήρεμος, όταν του «κολλάω» γι' αυτά που ενδεχομένως και αυτός κέρδισε στη διάρκεια της παντοδυναμίας του. Δεν τσακίζει βλέφαρο. Δείχνει απόλυτα ψύχραιμος και σίγουρος. **Τονίζει ότι παρέδωσε στην Εξεταστι-**

Με τον Σωκράτη Κόκκαλη την εποχή που κατηγορήθηκε για τις επαφές με τον επιχειρηματία

κή επιτροπή συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο να ψάξουν όλους τους τραπεζικούς του λογαριασμούς τόσο τους προσωπικούς όσο και των μελών της οικογενείας του. Δεν κράτησε –μου λέει– ούτε ένα ευρώ από τα χρήματα που παρέλαβε από τη Siemens για λογαριασμό του ΠΑΣΟΚ.

«Με έχουν ξετινάξει», λέει, «όλες οι υπηρεσίες του κράτους. Κι όλοι οι δημοσιογράφοι. Η έρευνα προς τη δική μου πλευρά ήταν εξονυχιστική και πλήρης. Είπα στη Συμβολαιογράφο που έκανε τα χαρτιά για το σπίτι μου, στην οδό Αρματολών και Κλεφτών, να βγάλει πολλά αντίγραφα και να τα δίνει σε όποια υπηρεσία και σε όποιον δημοσιογράφο περνάει από εκεί και ζητάει πληροφορίες».

«Σου ορκίζομαι στο παιδί μου. Δεν έχω τίποτα πιο ιερό! Εγώ με τον Κόκκαλη δεν έκανα καμία δουλειά. Ούτε του προσέφερα καμία εξυπηρέτηση. Έβλεπε τακτικά τον Σημίτη...»

Δεν κρατιέμαι και του θυμίζω καπάκι όσα έγραφαν οι εφημερίδες για τις κρουαζιέρες του στις Κυκλάδες με τον Κόκκαλη. Τότε που διασκέδαζε στο Sea Satin με τον πρόεδρο της Ιντρακόμ. Όπως και για εκείνη την άφιξη της θαλαμηγού του Σωκράτη στη Τζια, που είχε ως αποτέλεσμα να κληθεί ο Πάγκαλος από τους αμπελώνες του και να φάνε και οι τρεις μαζί, με τελικό αποτέλεσμα να καταγγείλει ο σημερινός αντιπρόεδρος τη «συνύπαρξη» στελεχών και επιχειρηματιών σε κόττερα. Βέβαια, ο Πάγκαλος, αργότερα έστειλε επιστολή διάψευσης που φιλοξενήθηκε σκόπιμα, όπως πιστεύει ο «στρατηγός», στις τελευταίες σελίδες των Νέων.

Siemens, Ιντρακόμ, Κόκκαλης, όλα ξεχωριστά κι όλα παραμένουν μπερδεμένα.

Πώς αυτός, «δεξί χέρι» του Σημίτη, έκανε παρέα με τον άνθρωπο που κατέβαινε σε όλους τους διαγωνισμούς μαζί με τη Siemens; Αν θυμάμαι καλά είχε βγει τότε και ο συγχωρεμένος ο Βαγγέλης Γιαννόπουλος (συγγενής του Τεγόπουλου, επικριτή των δραστηριοτήτων Κόκκαλη) και είχε στηλιτεύσει τον Θόδωρο Τσουκάτο. Ο «στρατηγός» απαντάει άμεσα και ελαφρώς θυμωμένος! Είναι πειστικός και κατηγορηματικός, γιατί μου «ξύνει» τη μνήμη με κάποια πράγματα εκείνης της περιόδου που ξέρω πολύ καλά.

«Σου ορκίζομαι στο παιδί μου. Δεν έχω τίποτα πιο ιερό. Εγώ με τον Κόκκαλη δεν έκανα καμία δουλειά. Ούτε του προσέφερα καμία εξυπηρέτηση. Δεν με είχε καμία ανάγκη ο Κόκκαλης. Ήταν “δικός” του και ο τελευταίος, που λέει ο λόγος, υπάλληλος του ΟΤΕ. Δεν με είχε καμία ανάγκη. Συναντούσε τακτικότερα τον Σημίτη. Είχαν ρίζες πολύχρονης φιλίας».

Εκείνη τη στιγμή μου έρχεται φλασιά στο μυαλό, ένα τετ-α-τετ δικό μου με τον Πρόεδρο της Ιντρακόμ στο γραφείο του (Αδριανίου), όπου μου είχε πει εν τη ρήμη του λόγου του ότι **«ο Σημίτης είναι ένας άνθρωπος για σοβαρές δουλειές».**

Αν μετρώ καλά, ο Θόδωρος Τσουκάτος και ο Κώστας Σημίτης πέρασαν μαζί από την εποχή που γνωρίστηκαν, μέχρι που τον έδιωξε «κακήν κακώς» από την Εκτελεστική Γραμματεία του κόμματος, περίπου 3.250 μέρες.

Γνωρίστηκαν το 1990, όταν ο πρώην πρωθυπουργός διέκρινε ικανότητες στον αεικίνητο γραμματέα της Α' Αθήνας που είχε αντιληγτικές θέσεις και προτάσεις. Αλλά και ο Τσουκάτος είχε εξομολογηθεί: «Μου πήγαινε ο Σημίτης, γιατί ήταν σοβαρός, ειλικρινής και συνεπής με αυτά που έλεγε».

Από τότε άρχισε να επισκέπτεται το γραφείο του Σημίτη, στην οδό Ακαδημίας, όπου ο μοναδικός θαμώνας ήταν ο Νίκος Θέμελης. Έχει γραφτεί μάλιστα, ότι η είσοδός του στον κόσμο του Σημίτη, άνοιξε τα κλειστά παράθυρα του γραφείου του και έφερε ακαταστασία στο πρόγραμμά του. Του έστησε μηχανισμό και κατάφερε να συνεδριάσει για πρώτη φορά η «ομάδα Σημίτη» την 1^η Δεκεμβρίου του 1993.

«Όσο γνωρίζεις κόσμο, κερδίζεις», επέμενε ο παθιασμένος Θόδωρος Τσουκάτος. Κάποιοι στη Χαριλάου Τρικούπη λοιδορούσαν τον «στρατηγό» και υποστήριζαν ότι δεν πρόκειται

Ο «στρατηγός» στη Βουλή με τον Κώστα Λαλιώτη

ποτέ να του φτιάξει μηχανισμό. Το 1994 ο «στρατηγός» δημιούργησε «ημιπαράνομο» μηχανισμό στελεχών, το περίφημο «δίκτυο επικοινωνίας», στο οποίο στηρίχθηκε η επι-

κράτηση Σημίτη τόσο έναντι των εσωκομματικών αντιπάλων του όσο και απέναντι στην ομάδα των «τεσσάρων». Ενώ ο Τσουκάτος (συμγωνιστής με τον Πέτρο Τατούλη στο ΕΚΚΕ), έκανε τα πάντα για τον πρώην πρωθυπουργό, εκείνος ήθελε πάντα να δείχνει μια ταξική ανωτερότητα, απέναντι στον γιο του μπακάλη που ξεκίνησε από το Λεωνίδιο Αρκαδίας, μπήκε στη φαρμακευτική σχολή, μετά στη φοιτητική παράταξη του ΕΚΚΕ και στο τέλος στρατολογήθηκε το 1980 από το ΠΑΣΟΚ. Ενδεχομένως, όπως λένε παλιοί συνάδελφοι που κάνουν ρεπορτάζ ΠΑΣΟΚ, μόνο ο Θ. Καπετανά-

Ο «στρατηγός» εκτιμά ότι ο Γιώργος Παπανδρέου θα συνεχίσει πάνω στην πολιτική που έχει χαράξει, γιατί «λίγο πολύ, όλοι οι Έλληνες ήθελαν εδώ και χρόνια μια σειρά από αλλαγές, αλλά αντιδρούν τώρα, όταν αυτές αγγίζουν τη δική τους πλευρά»

κης που τον στρατολόγησε και ο Πέτρος Λάμπρου μπορούσαν να κατανοήσουν τι τελικά είναι αυτό που συνδέει τον Τσουκάτο με το Σημίτη. Και είναι ενδεικτικό ότι ακόμη και σήμερα, παρά την εμφανή πικρία του, δεν έχει πει ούτε μια βαριά κουβέντα εναντίον του πρώην πρωθυπουργού.

Καλά, τον ρωτάω, εσύ δεν μπλέκεις ουσιαστικά τον Σημίτη στην υπόθεση, τον προσπερνάς. Αυτός σ' έχει πάρει ένα τηλέφωνο να σ' ευχαριστήσει ή να κουβεντιάσει μαζί σου το θέμα;

Ομολογώ ότι με εκπλήσσει η απάντησή του:

«Στις εκλογές του 2000 ξέραμε ότι είχαμε πιάσει πάτο. Στην περιφέρεια γνωρίζαμε ότι σε ορισμένες περιοχές ήμασταν πίσω ακόμη και 18 μονάδες από τη Ν.Δ.»

«Από την ημέρα που με έδωσε ο Σημίτης (28 Δεκεμβρίου 2000) ποτέ δεν με πήρε ένα τηλέφωνο! Ούτε για χρόνια πολλά! Μια φορά μόνο, μετά από εκπομπή του Παύλου Τσίμα, στην οποία είχα μιλήσει με καλά λόγια, με πήρε για δευτερόλεπτα και μου είπε «ευχαριστώ για όσα είπες». Δυό φορές εντελώς τυχαία – συνεχίζει – συναντηθήκαμε στο πάρκο Ελευθερίας και με προσπέρασε ψυχρά-τυπικά, λέγοντας «καλημέρα σας!». Ούτε μια κουβέντα παραπάνω! Ξέρεις, ήταν πάντα φοβικός. Στρουθοκάμηλος. Υπολόγιζε μόνο τι γράφει η μία εφημερίδα ή η άλλη και επηρεαζόταν πάρα πολύ από τα τηλεφωνήματα των εκδοτών και γενικά εκείνων που φοβόταν ή τον υποστήριζαν».

Θέλω να μάθω περισσότερα για τον Σημίτη. Για το πώς λειτουργούσε. Θέλω να μάθω για την παρέα του, τον Θ. Καρατζά, τον Χρ. Ροζάκη και ορισμένους άλλους, που δεν τους έφερε ποτέ σε επαφή με τον Τσουκάτο.

Το ζεύγος Σημίτη ήταν απρόσιτο. Κρατούσε πάντα τους τύπους. Τρεις φορές σε τρία χρόνια επισκέφθηκαν την οικεία Τσουκάτου, στη γιορτή του Θόδωρου. Μια φορά πήραν τηλέφωνο από την Αγγλία για χρόνια πολλά. Ποτέ η Δάφνη Σημίτη δεν κάλεσε την Πόπη Τσουκάτου για καφέ. Το τηλέφωνο χτυπούσε όλο το 24ωρο από το ένα σπίτι στο άλλο, αλλά ποτέ οι «Κολωνακιώτες» δεν «κόλλησαν» με τον «παρκατιανό» από το Λεωνίδιο Αρκαδίας που τους έκανε όλες τις «δουλειές».

Για πρώτη φορά έφαγαν μαζί οικογενειακώς έξι χρόνια μετά τη γνωριμία τους. Την επομένη του συνεδρίου του 1996, οι «Κολωνακιώτες» κάλεσαν τους «Τσουκάτους» σε κοσμικό εστιατόριο, με καλό μακαρόνι, κοντά στον Ευαγγελισμό. Η δεύτερη, ήταν μετά το πολιτικό μνημόσυνο του Ανδρέα Παπανδρέου στο Μέγαρο Μουσικής, ένα χρόνο αργότερα. Μια φορά ο Σημίτης, επίσης, πέρασε από το πατρικό του Θόδωρου στο Λεωνίδιο και ένα άλλο βράδυ οι «ταπεινοί επιστάτες από το Λεωνίδιο» επισκέφθηκαν το εξοχικό του πρώην πρωθυπουργού στους Αγίους Θεοδώρους, παρέα με τους Θέμελη, Αγγελίδη, Μπαλτά, Κοτσώνη, Χριστοδουλάκη κ.ά.

«Στις εκλογές του 2000», θυμάται ο Τσουκάτος, «ξέραμε ότι είχαμε πιάσει πάτο. Στην περιφέρεια γνωρίζαμε ότι σε ορισμένες περιοχές ήμασταν πίσω ακόμη και 18 μονάδες από τη Ν.Δ.! Το σύστημα Σημίτη είχε φτάσει στα όριά του. Τον εννημέρωσα. Τα έδωσα όλα. Κινητοποίησα όλο τον μηχανισμό για να μην χαθεί ούτε μία ψήφος. Ακόμη και με αερογέφυρες, για να ψηφίσουν όσοι δικαιούνταν. Πολλοί εκείνη την ημέρα έκαναν πλάκα περριμένοντας το χειρότερο. Ο Λαλιώτης σκεφτόταν εάν θα πάει στη Χαριλάου Τρικούπη. Ο Αυγερινός ήταν απαισιόδοξος. Ο Ψυχάρης έπαιρνε τηλέφωνο κι έλεγε αστεειευόμενος αν πρέπει την επομένη να φύγουμε στο εξω-

τερικό. Εγώ είχα ένα κρυφό γκάλοπ, που έλεγε ότι κερδίζουμε στον πόνο με 50.000 ψήφους διαφορά, αρκεί να ψηφίσουν όσοι υπολογίζαμε. Το είχε ο Φαναράς στον ΑΝΤ1 και βγήκε στον πόνο, αργά τη νύχτα. Το άλλο πρωί πήγα στον Σημίτη και με ευχαρίστησε τυπικά για όσα είχα κάνει...».

«Τον είχα προειδοποιήσει»

Πάω στο θέμα του Χρηματιστηρίου. Εκεί που έχασαν τα λεφτά τους οι περισσότεροι Έλληνες, πριν έρθει τώρα να τους πάρει τα ρέστα το ΔΝΤ και η τρόικα. Θέλω να μάθω την άποψή του για μια περίοδο που υπήρχε «εσωτερική πληροφόρηση» για ορισμένους «εκλεκτούς» της παρέας Σημίτη. Και για ορισμένα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που έγραψαν οι εφημερίδες ότι έπαιζαν (και κέρδιζαν) δισεκατομμύρια στη Σοφοκλέους. Σίγουρα, ο «στρατηγός» ξέρει πολλά, αλλά προσπαθεί πάλι να κρατήσει σε «απόσταση» τον πρώην πρωθυπουργό.

«Τον είχα προειδοποιήσει για το χρηματιστήριο. Προσπάθησα να τον διαφυλάξω. Του ανέλυσα σε μια συνομιλία μας ότι όλο το παιχνίδι το έπαιζε ο Καρατζάς και μερικοί άλλοι. Στενός φίλος του (σ.σ. είχαν μαζί δικηγορικό γραφείο). Πήγα, άλλη στιγμή, με περισσότερες λεπτομέρειες και του είπα ότι ο Καραμανλής θα καταθέσει φάκελο στη Βουλή, την επομένη της Καθαράς Δευτέρας. Όμως, εκείνη την ημέρα, την Τρίτη δηλαδή, ο Μητσοτάκης συναντήθηκε με τον Καρατζά, είπε τα καλύτερα λόγια για την

«Πήρα δάνειο για να πληρώσω την εγγύηση 100.000 ευρώ, για να κυκλοφορώ ελεύθερος, και χρωστάω αυτό το γραφείο που στεγάζεται η εταιρεία μου»

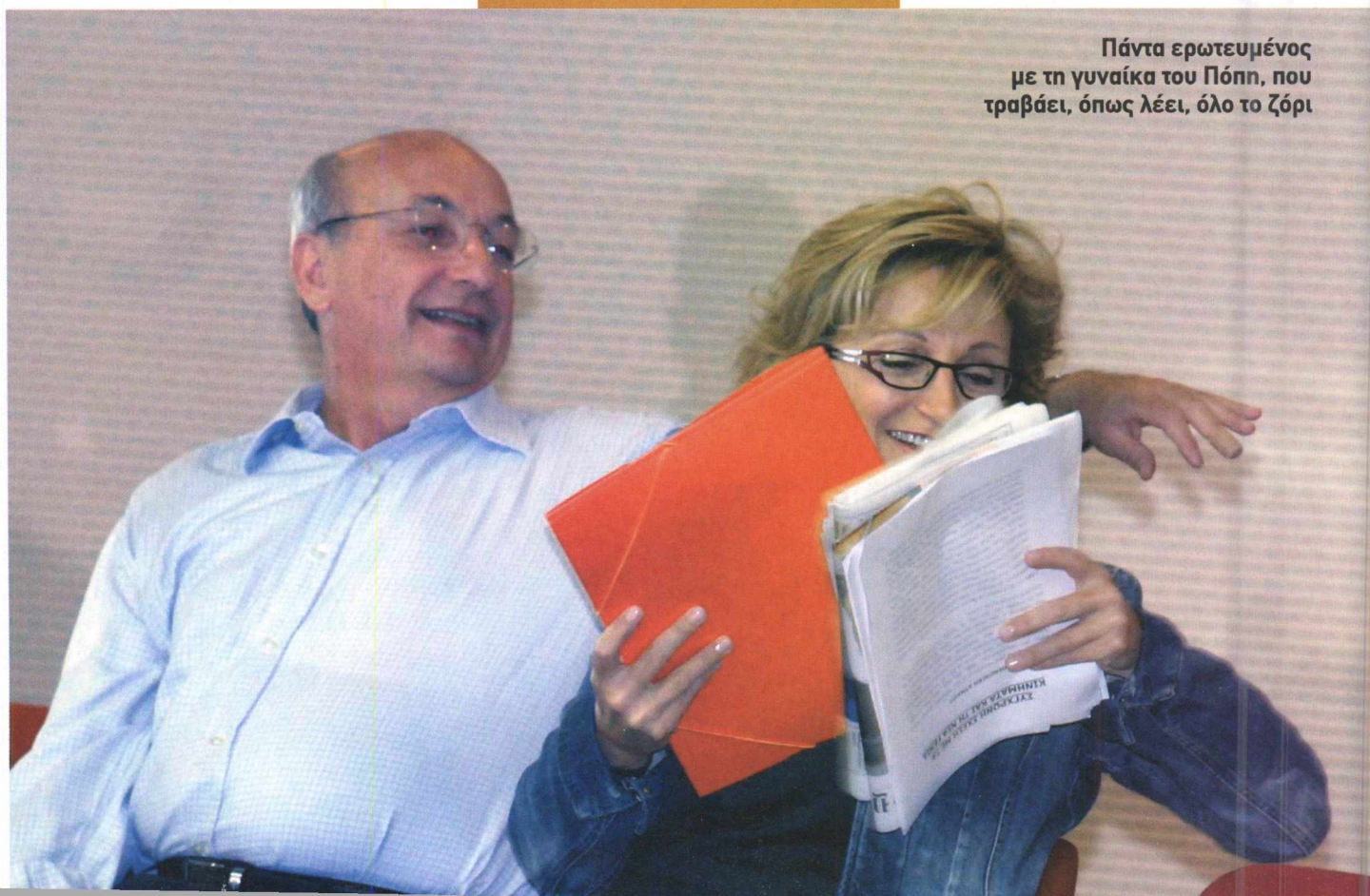
Εθνική, τον Διοικητή και την όλη κατάσταση και ο φάκελος δεν κατατέθηκε από τον Καραμανλή!»

(σ.σ. Αν θυμάμαι καλά, εκείνη την περίοδο διορίστηκε για ένα διάστημα σύμβουλος της «Εθνικής» ο Κυριάκος Μητσοτάκης).

«Όπως πρέπει να ξέρεις», συνεχίζει ο Τσουκάτος, «ο Σημίτης δεν ήθελε τους Ολυμπιακούς ή για την ακρίβεια δεν περίμενε ότι θα τους πάρουμε. Δηλαδή, ότι όλοι αυτοί, οι περίφημοι «αθάνατοι», που τους υποδέχονταν με λουλούδια και διέμεναν σε πολυτελείς σουίτες, θα έλεγαν τελικά “ναι” στην Αθήνα».

Ο «στρατηγός» εκτιμά ότι ο Γιώργος Παπανδρέου θα συνεχίσει πάνω στην πολιτική που έχει χαράξει, γιατί «λίγο πολύ, όλοι οι Έλληνες ήθελαν εδώ και χρόνια μια σειρά από αλλαγές, αλλά αντιδρούν τώρα, όταν αυτές αγγίζουν τη δική τους πλευρά».

Ο Σημίτης ποτέ δεν είχε, όπως θυμάται, σε ιδιαίτερη εκτίμηση την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητα του σημερινού πρωθυπουργού. Άλλωστε, τότε ταξίδευε συνεχώς. Ήταν κάτι σαν ένας πρίγκιπας, που περίμενε την αναπόφευκτη ώρα της διαδοχής. Διορατικός ο Τσουκάτος είχε δει εγκαίρως πού θα πάει η οικονομική κατάσταση, το μέσο εισόδημα του Έλληνα μετά την είσοδο στη ζώνη του ευρώ. Είχε εισηγηθεί στο Σημίτη, ότι πρέπει να ληφθούν μια σειρά από απαραίτητα μέτρα, γιατί η ακρίβεια θα ροκάινιζε το βιοτικό επίπεδο και το ευρώ θα μείωνε την αγοραστική δύναμη εκατομμυρίων

Πάντα ερωτευμένος με τη γυναίκα του Πόπη, που τραβάει, όπως λέει, όλο το ζόρι

Ελλήνων. Έτσι, άρχισε να μιλάει για το περίφημο εκείνη την εποχή «εγγυημένο εισόδημα» των Ελλήνων. Μια πρόταση που έφερε στη Βουλή και την υποστήριξαν 70 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ. Προφανώς, αυτό αναστάτωσε τον πρώην πρωθυπουργό. Πρέπει να είχαν πέσει κι άλλα τηλέφωνα, από διάφορους καλοθελητές της «ελίτ» των Αθηνών. Υπάρχει πολύ παρασκήνιο.

Η απομάκρυνσή του

Τον ρωτώ τόσα χρόνια στην πολιτική, στο ΕΚΚΕ, στο ΠΑΣΟΚ, στο Μαξίμου, τι του έχει μείνει περισσότερο στη μνήμη;

«Είναι πολλές οι στιγμές που έζησα μαζί του. Αυτό που θυμάμαι όμως περισσότερο, είναι η έκφρασή του τη στιγμή που μου είπε να φύγω. Με διώχνεις, του είπα; Και τον κοίταξα με νόημα. Οι φωνές μας ακούγονταν σίγουρα έξω από το Μαξίμου. Ειπώθηκαν πολλά. Αυτό μου έμεινε για όλη μου τη ζωή, απ' όλη την πολιτική καριέρα μου. Το πρόσωπό του. Η έκφρασή του. Ήθελα να μάθω το γιατί. Ποιοι τον πίεσαν για μένα; Γιατί αποφάσισε κάτι τέτοιο; Εγώ τον προειδοποιούσα συνεχώς. Έβλεπα ότι το ευρώ θα φέρει αναστάτωση. Ότι θα πλήξει τα εισοδήματα. Γι' αυτό μίλησα τότε για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Δεν ξέρω τι φοβήθηκε. Ήταν η σκηνή που μου έμεινε».

Καλά, τον ρωτώ, τον Πανταγιά, γιατί τον απομάκρυνε; Τι του έκανε;

«Τον Γιώργο τον είχα πάρει μαζί μας από το περιβάλλον του Άκη. Πιστεύεις εσύ ότι ήταν βαρύ αμάρτημα για να απομακρυνθεί, με το επιχείρημα ότι έκανε ένα τηλεφώνημα στην εφορία για τα φορολογικά του ζεύγους Νταλάρα;».

Δεν θέλει να πει τίποτα άλλο.

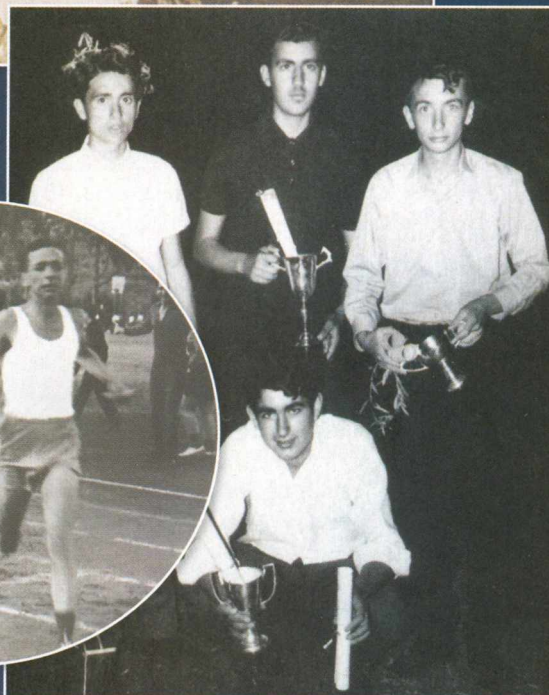
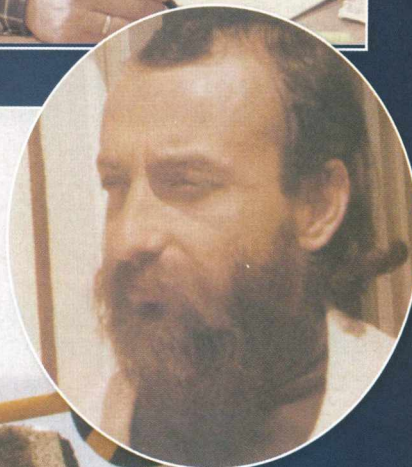
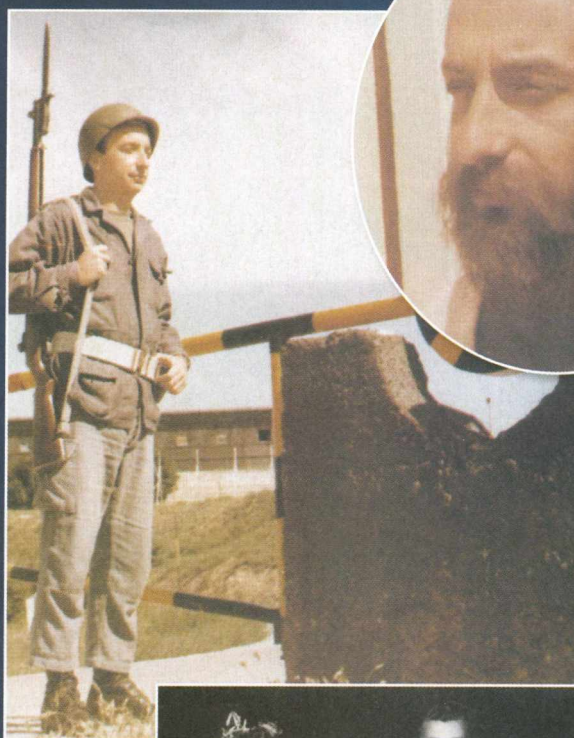
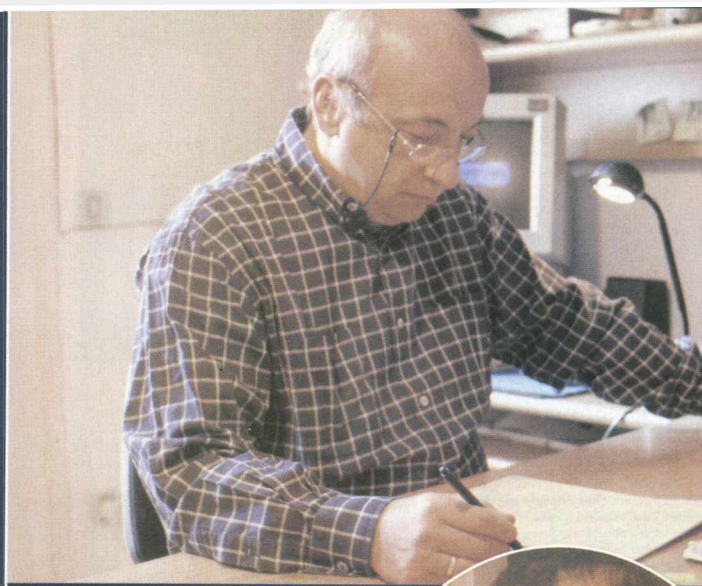
Ο Μαντέλης είχε αναφέρει ποτέ τίποτα;

«Όχι. Οι υπουργοί ήταν μια άλλη ιστορία στο σύστημα».

Γύρω στις 2:00 το μεσημέρι, πριν φύγω από το γραφείο του, τον ρωτώ για την κόρη του, τη μεγάλη αγάπη του, που σπούδασε marketing μόδας και εργάζεται σε διάφορα περιοδικά. Πώς της φέρονται οι συνάδελφοί της; «Πολύ καλά», μου λέει, «οι περισσότεροι δείχνουν να έχουν καταλάβει, γιατί μίλησα και δικαιολογούν, αυτό που έκανα».

Εδώ που τα λέμε, μάλλον έχει δίκιο. Δεν είδαμε κανέναν άλλον να σπεύδει να πάρει την ευθύνη συγκεκριμένων πράξεων, που οδήγησαν την πολιτική σκηνή σε αυτήν την απαξίωση, το πολιτικό σύστημα σε διάλυση και τη χώρα σ' αυτή την κατάντια. Τουλάχιστον, αυτός λέει: «Δεν μπορούσα να αντέξω να την πληρώσουν άλλοι, για κάτι που έκανα εγώ ως καθιερωμένη πρακτική».

ΦΩΤΟ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΕΠΟΧΕΣ

Οι φωτό είναι από τη συνέντευξη που είχε παραχωρήσει ο κ. Τσουκάτος στο δεύτερο τεύχος του παλαιού CRASH τον Δεκέμβριο του 1996, για την οποία τον επέπληξε ο Κώστας Σημίτης.